

Juhász Erika: Közművelődés és tudomány



A Kulturális Szemle küldetése, hogy a kultúra széles spektrumán, de elsősorban a közművelődés és a közösségi művelődés témaköreiben, illetve az ezekkel kapcsolatba hozható témákban bemutassa a tudományos relevanciával bíró fontos kutatásokat, tanulmányokat, köteteket és konferenciákat. A Kulturális Szemle témái és szerzői nem csak Magyarország határain belül alkotó szakemberek, mivel a Kulturális Szemle alapítói célul tűzik ki egy Kárpát-medencei magyar Kulturális Szemle működtetését. Ez az interdiszciplináris online tudományos folyóirat így a Kárpát-medence magyar kulturális szakembereinek egy olyan hálózatát kívánja összefogni, akik hisznek a kultúra fontosságában, a kulturális közösségi kezdeményezésekben, és ezt az eszmét szeretnék hosszútávon terjeszteni és fenntartani. Ennek érdekében végeznek elméleti és empirikus kutatásokat, amelyekkel célul tűzik ki a kulturális tevékenységek, intézmények és lehetőségek folyamatos fejlesztését. A Kulturális Szemlébe a tudományos etika betartásával egyaránt publikálhatnak egyetemi oktatók, doktoranduszok, felsőoktatási hallgatók, kutatók, és természetesen a kulturális színtereken dolgozó szakemberek. A kiadás első éveiben elsősorban magyar nyelvű írásokat várunk, a későbbiek folyamán angol nyelvű publikálásra, esetenként angol nyelvű különszámra is lehetőséget kívánunk teremteni, hogy a kultúrával kapcsolatos kutatási eredményeket minél szélesebb körben, nemzetközi viszonylatokban is terjeszteni tudjuk. Ennek a célnak az eléréseért választottuk az online formát is: az elektronikus eszközök segítségével ezek az írások sokkal szélesebb körben el tudnak jutni az érdeklődőkhöz.

A 2020. évi számoktól kezdve a folyóiratban a Nemzeti Művelődési Intézet szakmafejlesztési tevékenységében erősödő kutatási, tudományos vonal egyre inkább érvényesül. 2019. szeptemberétől indult el az első Közművelődési Tudományos Kutatási Program, amely egy éves kutatási támogatást nyújt közművelődési témájú kutatásokhoz. A Program keretében évente 10 fő egyéni hallgatói pályázatot támogatunk: közösségszervezés alapszakos, kulturális mediáció mesterszakos és közösségi művelődés osztatlan tanárszakos hallgatók kutatásait; valamint évente 3 komplex kutatócsoport pályázatát támogatjuk: a kutatócsoportban egyetemi oktatók, hallgatók és a közművelődésben dolgozó szakemberek végzik közösen a kutatómunkájukat. A korábbi számban bemutatkozó, 2019-ben támogatott kutatócsoportok egyike bemutatkozik a lapszámban, továbbá 2 egyéni kutató írásai is olvashatók, és már a 2020-as nyertes egyéni kutatók egyike is bemutatkozik a lapszámban. A Kulturális Szemle teret ad alap- és mesterszakos közművelődési témájú szakdolgozatok kutatási eredményeinek bemutatására is, amelyekből ebben a lapszámban

2 tanulmányt közlünk.

Jelen lapszámban a *Nemzetközi kitekintés* rovatban Bozsó Renáta, Nagy Angelika és Újvári Edit közös cikkét olvashatjuk A regionális, lokális kulturális örökségek és lokális identitás összefüggései – a helyi értéktárak funkcióinak felmérése a Vajdaságban címmel, amiben a vajdasági magyar kulturális hagyományok lokális identitásra gyakorolt hatását és a Vajdasági Magyar Értéktár erre gyakorolt hatását vizsgálták. Németh János István senior kutató 5 részes cikksorozatának lezáró részéhez érkezett. A cikksorozatban bemutatta az egész életen át tartó tanulás filozófiai és neveléstudományi történetét.

A *Hazai tudományos műhelyben* az ország különböző pontjain működő felsőoktatási intézmények oktatói, kutatói, valamint kulturális szakemberek publikálnak. Fehér Gyöngyvér Rozália a Nemzeti Művelődési Intézet munkatársa volt. Sajnos már nem élhette meg a cikke közlését, amelyen a végső simításokat Lanczendorfer Zsuzsanna, a témavezetője végezte el. Poszthumusz megjelent cikkével szeretnénk tisztelni az emléke előtt Juhász Erika, Márkus Edina és Benkei-Kovács Balázs közös cikkükben a Közösségszervezés BA szakos tanulók motivációit és kompetenciáit vizsgálta országos hatókörben. Cikkükben ennek a vizsgálatnak az eredményeiről tudhatunk meg többet, amelyet a Nemzeti Művelődési Intézet a Művelődéstudományi és Andragógiai Szakbizottság tagjaival végzett. Juniki Mária, az Eötvös Loránd Tudományegyetem végzett hallgatója az esztétikai-művészeti nevelést a közösségfejlesztés alternatív eszközeként kutatta. Morvay Szabolcs, a Nemzeti Művelődési Intézet kutató munkatársa és Ponyi László, az Intézet kutatási központvezetője a kreatív városokat vizsgálják és azon belül is a közművelődés és az agorák szerep körét járják körül.

A folyóirat *Junior kutatóműhely* rovatában fiatal kutatók munkáját ismerhetik meg az olvasók, mint például Fekete Anna, aki témavezetőjével, Benkei-Kovács Balázssal közli angol nyelvű publikációját Image and Prestige – Cultural Places for the Youth: a Research on Attendance trends, decrease in use and the possibility of rediscovery címmel. Fekete Rita a Nemzeti Művelődési Intézet junior kutatója és a Debreceni Egyetem kulturális mediáció MA szakos hallgatója Túristvándi települést és a település közművelődési helyzetét mutatja be írásában. Gyura Réka, az Eötvös Loránd Tudományegyetem hallgatója az ifjúság közművelődését helyezi a középpontba, ezt vizsgálja cikkében. Mezei Anna az Eszterházy Károly Egyetemen végzett, jelenleg pedig a Nemzeti Művelődési Intézet munkatársa. Cikkében Újtikos község közösségfejlesztési folyamatának elejét, annak eredményeit mutatja be. Oszterman Dorottya kulturális mediáció mesterszakos hallgató kutatásában arra keresi a választ, hogy Borsod-Abaúj-Zemplén megyében megvalósul-e és ha igen, milyen mértékben valósul meg a közművelődési alapszolgáltatások közül az egész életre kiterjedő tanulás feltételeinek biztosítása, továbbá mekkora hangsúlyt kapnak az időskorúak tanulási lehetőségei, és van-e igény az említett korosztály részéről a tanulási alkalmakra.

Könyvajánlatként Illik Péter, a Magyarságkutató Intézet Történeti Kutatóközpontjának munkatársa ír Erdős Zoltán „Hat nap látszik az égen” Pécs és a pécsiek története 1526-tól 1543-ig című kötetéről.

A *Tudományos konferenciák keretében* rovat a 2020. november 5-én és 6-án megrendezett, „Család a nevelés és az oktatás fókuszában” címet viselő Országos Neveléstudományi Konferenciát és ennek kulturális témájú előadásait mutatja be Hadházi Rita cikkén keresztül.

A kulturális szakma alapítója, Durkó Mátyás professzor úr is gyakorta mondta a fontos eszmék terjesztése kapcsán az örök igazságot: „Aki felteszi a kolompot, az rázza is!” A kulturális szakma

megerősítéséhez szükség van olyan tudományos folyóíratra, amely küldetéséhez illeszkedően a Kárpát-medence számos kutatóját tudja egyesíteni, és folyamatos kutatásra, és kutatási eredményei publikálására buzdítani. Ezt a célt már a szerkesztőbizottság összeállításánál és későbbi bővítésének lehetősége kapcsán is szem előtt tartottuk. Ezáltal érhetjük el azt, hogy ez a folyóirat ne egy-egy szűkebb kutatócsoport nyilvánossági fóruma legyen, hanem egy minél tágabb tudományos-szakmai kör szellemi támogatását élvezze.

Hívjuk tehát szerzőként mindazokat, akik úgy érzik, hogy szeretnének és tudnának hozzátenni ehhez a vállaláshoz maguk is. És hívjuk olvasóként mindazokat, akik hasonlóan gondolkodnak, és fontosnak tartják a kultúrát, a kultúra továbbadását, mint egyetemes értéket. Gondolkodjunk közösen, őrizzük közösen a magyar kultúra értékeit Magyarországon és a Kárpát-medencében egyaránt!

Hasznos olvasmányélményeket kívánunk!

dr. Juhász Erika

főszerkesztő